

Egyre dagad a Facebook-botrány

Az Európai Parlament és a brit parlament is meghallgatná Mark Zuckerberget. Eközben a cég részvényárfolyama zuhan és felfüggesztették állásából az adatokat gyűjtő cég vezetőjét.

Mark Zuckerberget, a Facebook alapító vezérigazgatóját szeretné meghallgatni a londoni alsóház arról, hogy a *Cambridge Analytica* nevű brit-amerikai politikai elemző és tanácsadó cég miként használhatott fel több tízmillió Facebook-profil a 2016-os amerikai elnökválasztási kampányban. A *The New York Times* című amerikai és a *The Guardian* című brit napilap egyidejűleg közölt hétvégi feltáró riportja szerint a londoni székhelyű, New Yorkban is irodát fenntartó Cambridge Analytica 50 millió Facebook-oldal adatainak feldolgozásával igyekezett képet alkotni a célba vett amerikai választók politikai beállítottságáról, és ennek alapján személyre szóló reklámokkal, politikai üzenetekkel próbálta befolyásolni őket, tudtuk nélkül.

A Cambridge Analytica alapítói, illetve befektetői között van *Steve Bannon*, *Donald Trump* amerikai elnök volt tanácsadója, aki egy ideig a cég alelnöke volt, és *Robert Mercer* milliárdos, a republikánusok egyik fő anyagi támogatója. Az ügyet feltáró oknyomozó médiatevékenységbe bekapcsolódott a Channel 4 nevű, kereskedelmi alapon működő, de közszolgálati feladatokat is ellátó brit televíziós csatorna. A cég Srí Lanka-i üzletembernek álcázott riportere rejtett kamerájával felvette, amint Alexander Nix, a Cambridge Analytica vezérigazgatója elmondja, cége milyen lejárató kampányokkal tud hitelteleníteni politikai riválisokat.

Alexander Nix, a Cambridge Analytica vezérigazgatója

A Nix által vázolt módszerek között szerepelt légyottok megszervezése prostituáltakkal, valamint olyan helyzetek kialakítása és rögzítése rejtett kamerákkal, amelyekben úgy tűnik, mintha a kiszemelt célpont kenőpénzt venne át. A kedd este műsorra tűzött filmben Nix részéről elhangzott az is, hogy 2016-ban a cég szervezte Trump kampányát. A Cambridge Analytica vezetője elmondja azt is, hogy a vállalat kutatásai, elemzései és célzott kampánystratégiája három amerikai szövetségi államban billentette át Trump javára szűk többséggel a választási eredményt.

A Cambridge Analytica igazgatótanácsa ma este közleményben jelentette be, hogy azonnali hatállyal felfüggesztette állásából a cég vezérigazgatóját az ügy teljes körű független vizsgálatának idejére. A közlemény szerint az igazgatótanács úgy ítéli meg, hogy Nix titokban rögzített kijelentései nem felelnek meg a cég által vallott értékeknek, és a felfüggesztésről hozott döntés tükrözi, hogy a testület milyen súlyosnak tekinti az ügyet.

Egy kutató, *Aleksandr Kogan* még 2014-ben megszervezett egy kvízzjátékot a Facebookon, azzal a meghirdetett céllal, hogy a résztvevők elemzést kapnak tipikus személyiségjegyeikről. A játékban 270 ezer Facebook-profil tulajdonosa vett részt, és

az eredményeket a Cambridge Analytica megvásárolta tőle. A jelentkezők és Facebook-ismerőseik hálózatának elérésével a cég összesen 50 millió, zömmel amerikai Facebook-profil tulajdonosának adataihoz fért hozzá, tudtuk és beleegyezésük nélkül. Mindezek alapján a londoni alsóház digitális, kulturális, média- és sportügyekért felelős bizottságának elnöke, *Damian Collins* ma levelet intézett Mark Zuckerberghez, kérve, hogy a Facebook vezérigazgatója jelenjen meg a bizottság előtt és válaszoljon a testület kérdéseire. A bizottság egyébként is vizsgálatot folytat a közösségi portálok terjedő álhírek ügyében.

A jogosulatlan adatkezelésről Christopher Wylie, az elemzőcég volt munkatársa tájékoztatta az újságírókat

A levélben Collins a Facebook által alkalmazott eljárásrend „katasztrofális hibájának” nevezte a brit és az amerikai sajtó által feltártakat, és közölte, hogy az ügy tisztázásához a portált üzemeltető cég valamely megfelelő hatáskörű, magas beosztású tisztviselőjének pontos magyarázatára van szükség. „Reményeim szerint ez a tisztviselő Ön lesz” – fogalmaz a Zuckerbergnek címzett levél. Az alsóházi bizottság elnöke hétfőig kért választ arra, hogy Mark Zuckerberg hajlandó-e részt venni a testület meghallgatásán. *Elizabeth Denham*, a brit kormány információs biztosa kedden bejelentette,

hogy bírósági felhatalmazásért folyamodik a Cambridge Analytica londoni irodáinak átkutatására.

A britek mellett az Európai Parlament is magyarázatot vár Zuckerbergtől. „A Facebooknak egyértelművé kell tennie az 500 millió uniós polgár képviselői előtt, hogy a személyes adataikat nem használják fel a demokrácia manipulálására” – írta *Antonio Tajani*, az uniós képviselő-testület elnöke a Twitteren. Emellett közölte, meghívták Mark Zuckerberget az EP-be, hogy beszámoljon arról, miként használhatott fel a Cambridge Analytica nevű brit-amerikai politikai elemző és tanácsadó cég több tízmillió Facebook-profilt az amerikai elnökválasztási kampányban.

„Mikor fog magyarázatot adni Mark Zuckerberg, hogy mi történt az adatainkkal?” – tette fel a kérdést *Guy Verhofstadt*, az EP Brexit-ügyi főtárgyalója a Twitteren, botránynak nevezve a történeteket. Az Európai Bizottság is mielőbbi vizsgálatot sürgetett az ügyben. *Marija Gabriel*, a brüsszeli testület digitális gazdaságért felelős tagja hangsúlyozta: „a személyes adatok védelme az Európai Unió fontos alapértéke”. *Vera Jourová* uniós igazságügyi biztos pedig már hétfőn kijelentette, az eset – amennyiben beigazolódik – „borzasztó”, s arról tájékoztatt, hogy Washingtonban fel fogja vetni a kérdést a vállalat, illetve az amerikai kormányzat képviselőivel folytatott találkozóján. „Az Európai Unió számára elfogadhatatlan a Facebook-felhasználók adatainak politikai célokból való felhasználása” – szögezte le.

Forrás: <https://sg.hu/cikkek/it-tech/130376/egyredagad-a-facebook-botranyn>

Válogatta: Berke Barnabásné